Oprawiono w r. 1942.

N. Inv. 4964.

Brown

1

2283

34

348

Urządzenie
wewnętrznego porządku i karności dla Domu Przytułku i Pracy w Warszawie.

Tytuł I.
O odsełaniu, przyjmowaniu i wypuszczaniu osób, dla których Dom Przytułku i Pracy jest przeznaczony.

Art. 1.

Dom Przytułku i Pracy przeznaczony jest do przyjmowania i zatrudnienia wyłącznie pracą Włóczęgów, próżniaków, żebraków i ludzi złego życia przez Władzę Policyjną miejscową nadesłanych.

Art. 2.

Dom ten mieć będzie dwa główne oddziały, to jest: mężczyzn i kobiet, tak urządzone, ażeby między niemi żadnej kommunikacyi niebyło.

Art. 3.

Do Oddziału mężczyzn odsełać będzie Władza Policyjna:

a. Włóczęgów zatrzymanych na ulicach Warszawy bez stałego zamieszkania i godziwych środków utrzymania.

b. Żebraków ulicznych tak zdolnych jako i zupełnie niezdatnych do pracy.

c. Służących którzy znajdują się bez służby więcej jak trzy miesiące.

d. Więźni wychodzących z więzień karnych, a pozbawionych zarobku i schronienia.

Art. 4.

Art. 4.

W oddziale Kobiet mieścić się będą:

a. Kobiety publiczne wychodzące po wyleczeniu z Szpitala S-go Łazarza, jeżeli w domach publicznych niechcą pozostać i nie wskażą ani stałego zamieszkania, ani uczciwego sposobu utrzymania się.—

b. Kobiety żebrzące po ulicach tak zdatne jakoteż niezdatne do pracy.

c. Kobiety bez stałego zamieszkania i zatrudnienia, oddające się włóczęgostwu i nierządowi.—

d. Kobiety wychodzące z więzień a nie mające schronienia i godziwego zarobku.

e. Sługi, które wyszedłszy ze służby pozostawały nad trzy miesiące bądź bez niej, bądź bez jakiego stałego i uczciwego zatrudnienia.—

Art. 5.

Żadna osoba niebędzie inaczej przyjęta do Domu Przytułku i Pracy, jak za expedycyą Ober-Polic-Majstra lub Sądu Policyjnego, w której wyrażone być mają powody zatrzymania i czas na jaki odesłaną jest do tego Instytutu.

Art. 6.

Rada Opiekuńcza Domu Przytułku i Pracy mocną będzie odmówić przyjęcia osoby niewłaściwie do Instytutu nadesłanej, za poprzedniem wszakże znoszeniem się w tej mierze z Ober-Polic-Majstrem i zatrzymywać w Zakładzie osobę niewłaściwie nadesłaną póki wyjaśnienia powodów jej zatrzymania od Ober-Polic-Majstra nie otrzyma. W razie sporu w tej mierze przedstawi Rada okoliczności do decyzyi Rady Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych.—

Art. 7.

Art: 7.

W czasie spisu wojskowego kwalifikujących się do niego, a pod ten czas w Instytucie zatrzymani, mają być Delegacyi Zaciągowej przedstawieni na jej wezwanie. Po wyjściu czasu ich zatrzymania odstawieni będą do Magistratu dla przedstawienia ich wyższej Kommissyi Zaciągowej celem wyrzeczenia czy do wojska się kwalifikują lub nie. –

Art: 8.

Uwolnienie osób z Domu Przytułku i Pracy zależy od Rady Opiekuńczej, w czem służyć jej będzie za ogólną zasadę: że każdy pozostać powinien w Instytucie do czasu, na jaki przez właściwą władzę był przyjętany, – wyjątkiem od tej zasady będzie:

a. Danie poręki przez osiadłych i odpowiedzialnych krewnych lub inne osoby za tułactwem lub żebractwem, iż się nie dopuści więcej przekroczenia za które jest przytrzymany, jeżeli się o niegoż po raz pierwszy dopuścił. –

b. Wzięcie do służby lub do terminu osoby przytrzymanej, jednakże tylko takiej która po raz pierwszy lub drugi do Zakładu jest oddaną, lub z wzorowego w Instytucie prowadzenia się przez Nadzorcę jest zalecona. –

W każdym z tych dwóch przypadków ma Rada prawo wypuszczać zatrzymanego w owym zakładzie chociażby czas zatrzymania nie był upłynął. –

Art: 9.

Wychodzącym na wolność z Instytutu po upływie czasu skazania, udzielane będą karty dzienięcio-dniowe opatrzone podpisem jednego z Członków Rady Opiekuńczej i Sekretarza

Kancelarji

Kancelaryi Instytutowej, które posłużą im do poszukiwania przez powyższy przeciąg czasu służby lub sposobu do przyzwoitego utrzymywania się. Osoba taką kartą opatrzona, do czasu upłynienia zakreślonego w niej terminu, jako włóczęga przez policyę zatrzymywaną być niemoże. –

Art: 10.

Utrzymywaną być ma w Instytucie xięga Rodowodowa, w której każda zatrzymana osoba zaraz za przybyciem do Instytutu zapisaną być powinna; prócz tego prowadzić będzie Nadzorca Kontrolę stanu ludności podług przyjętego wzoru; takowa Kontrola będzie na każdy miesiąc w oddzielnym zeszycie założona, w niej wykazywać się powinien każdodzienny stan ludności a razem i użycie onej do robót płatnych wewnątrz Instytutu lub za jego obrębem. Kontrola ta przez Radę Opiekuńczą na swoj miesięcznych rewizyi poświadczona, służyć będzie za główną podstawę do całej rachunkowości Instytutowej i dla tego utrzymywana być powinna z największą wiernością i akuratnością, za co Nadzorca jest odpowiedzialny. –

Art: 11.

Na zasadzie wspomnionej Kontroli obowiązanym jest Nadzorca każdodziennie zdawać raporta o stanie ludności Radzie Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych. Jeden exemplarz takiego raportu zachowany być ma w Kancelaryi Instytutowej dla przedstawienia go znakomitszym osobom, któreby z Urzędu Instytut zwiedzały. – Prócz tego składać będzie Nadzorca raporta tygodniowe

o –

o ruchu ludności co niedziela w Magistracie Miasta Warszawy i w Biurze Gubernatora Wojennego. Nadto raport miesięczny o ruchu ludności po każdym pierwszym miesiącu przedstawionym być ma Radzie Głównej Opiekuńczej Instytutów Dobroczynnych.—

Art: 12.

Na przypadek nagłej śmierci osoby w Instytucie zatrzymanej, winien Nadzorca niezwłocznie policyi miejscowej o tem donieść; nadto dopilnować, aby akt zejścia stosownie do istniejących praw i przepisów był sporządzony.—

Tytuł II

Utrzymanie wewnętrznego porządku i czystości lokalów i osób.—

Art: 13.

Obowiązkiem jest Nadzorcy utrzymywać cały Gmach Instytutowy zawsze w jak najlepszym stanie, uskuteczniać wszelkie drobne reparacye za pomocą osób osadzonych, a przedstawiać natychmiast Radzie Opiekuńczej wszelkie takie uszkodzenia lokalów któreby bez nakładów naprawione być niemogły. Żadna wymówka z jego strony przyjęta niebędzie i od odpowiedzialności go nie uwolni, gdyby zwiedzający Instytut Zwierzchnik jakiegokolwiek rodzaju w nim uszkodzenia niezreparowane znalazł.—

Art: 14.

Nieprzyjmuje się także żadnej wymówki

ze

ze strony Nadzorcy, gdyby jakakolwiek część Lokalu Instytutowego lub Ekonomicznego w największej czystości niemiała być utrzymywaną, przeciwnie przyjmuje się za zasadę: że w Instytucie publicznym, gdzie się znaczna ilość ludzi mieści, nieczystość i nieporządek jedynie tylko wina Nadzorcy być mogą i na niego samego odpowiedzialność ściągają; aby się zaś nie składał niewiadomością czego się pod tym względem wymaga; wydają się następujące szczegółowe przepisy co do sposobu utrzymywania Lokalu Instytutowego.—

Art: 15.

Cały Gmach ma być co wiosna najdalej do piętnastego Maja wewnątrz bielony tak w salach jako i w Korytarzach i lokalach Ekonomicznych. Lamperye szare Klejowym Kolorem dane, odnawiane być mają tak często, jak tego czystość wymaga. Kuchnia Instytutowa ma być bielona i odświeżana tak często, jak tego dla utrzymania największego w niej ochędóstwa okaże się potrzeba. Zewnętrzne odświeżanie Gmachu za osobném upoważnieniem Zwierzchniej Władzy wykonywane będzie.

Art: 16.

Podłogi w całym lokalu Instytutowym tak w salach jako i sieniach i Korytarzach powinny być zawsze czyste, codziennie zamiatane, a myte tak często, jak tego będzie potrzeba; zakazuje się używanie piasku do wypsprowania podłóg gdziekolwiek bądź.

Art: 17.

Każda sala sypialna i robocza, ma

być

być codziennie wietrzona tak, aby
wszędzie jak najczystsze powietrze
utrzymywać; szczególnej baczności
poleca się utrzymywanie zdrowego
powietrza i czystości w salach słabych
osób; zaleca się także zachowanie naj-
większej czystości w kloakach i czuwa-
nie nad regularnem ich wypróżnia-
niem. Rynsztoki czyścić i kominy
wszelkie które są opalane dwa razy
na miesiąc, a gdzie potrzeba i częściej
wycierać. —

Art. 18.

Nadzorca upoważniony jest do użycia
codziennie dla utrzymania porządku
i czystości domu, potrzebnej ilości
osób zatrzymanych. Wszystkie wy-
datki czynione na utrzymanie
czystości, zaspokojone będą z Kasy
Instytutowej za podaniem likwi-
dacji przez Interesanta i po zatwier-
dzeniu tejże przez Radę Opiekuńczą.

Art. 19.

Każda do Instytutu oddana osoba
ma być najprzód przez miejscowego
felczera w osobnej do tego przeznaczo-
nej izbie zrewidowaną, dla przeko-
nania się czy nie ulega kalectwu
wymagającemu śpieszniejszego opatrze-
nia, lub czy nie jest zarażoną.
Noszącym brodę, będzie takowa na-
tychmiast ogoloną, wyjąwszy
tych, którzyby ze zwyczajów religij-
nych brody nosili. Kobietom zaś
po raz trzeci lub więcej razy do
Instytutu wracającym, ostrzyżone
będą włosy przy samej głowie na znak
niepoprawności i powtarzanego włóczę-
gostwa po ulicach miasta lub po-
kątnych miejsc. —

następnie

następnie zaprowadzoną będzie zatrzymana osoba do łazienki miejscowej dla odbycia kąpieli, poczem dostanie ubiór Instytutowy. Będąc przebraną, zostanie odesłaną do Kancellaryi Instytutowej, celem zapisania jéj do Księgi rodowodowej i do Kontroli.—

Art: 20.

Względem zachowania i obrotu z rzeczy będących własnością osób przytrzymanych należy zastosować się do ustawy Szpitalnéj dla Zakładów Dobroczynnych najwyżéj zatwierdzonéj pod dniem 18 Lutego/2 marca 1842 r. mianowicie §. 517, 518. 519. i 520.—

Tytuł III

Obowiązki i karność osób w Instytucie zatrzymanych.

Art: 21.

Każda zatrzymana osoba odbywać winna z największą ścisłością obowiązki wyznania swego i być zawsze przejętą poszanowaniem dla obrządków Religijnych i dla Kapłanów udzielających im naukę Duchowną. Zwierzchnikom swoim, tak Nadzorcy jako i wszystkim innym osobom do Administracyi Instytutowej należącym winien zatrzymany uległość bezwarunkową i poszanowanie. Każdy rozkaz w obrębie służby przez nich dany, natychmiast bez żadnéj wymówki ani oporu przez niego wykonywanym być musi.—

Art: 22.

Wszystkie osoby w Domu Przytułku i pracy zatrzymane, będą ciągle

zajęte

zajęte pracą bądź w Instytucie, bądź za jego obrębem; obowiązkiem jest ścisłym każdej wykonywać gorliwie i bez oporu wszelką sobie nakazaną robotę.—

Art. 23.

Osoby przytrzymane poprzestać powinny na żywności, odzieży i posłaniu jakie im w Instytucie stósownie do przepisów w następnym Tytule IX zamieszczonych, dostarczone będą, i nie mają prawa więcej żądać wygód lub przedmiotów jakich bądź, tylko to, co dla nich jest przepisane.—

Art. 24.

Ze współzatrzymanemi powinien każdy zostawać w zgodzie, nie bić ich ani krzywdzić, ani obrażać ich jakimbądź sposobem; nikogo nie namawiać do złego, ani zgubnym przewodniczyć mu przykładem, ani oskarżać go niesprawiedliwie przed Zwierzchnikiem.—

Art. 25.

Zakazane są kłótnie, krzyki, śpiewy (prócz pieśni nabożnych) stukanie i hałasy wszelkie w jakiem bądź miejscu. Zakazuje się także używanie słów zelżywych i nieprzyzwoitych. Zakazane jest jak najmocniej zgromadzanie się, a tem bardziej gromadne odzywanie lub dopominanie się czegobądź.

Art. 26.

Każda zatrzymana osoba obowiązana jest do zachowania największej czystości osoby swojej, ubioru

i

i innych rzeczy sobie do użytku Zarząd; mianowicie zakazuje się wszelkiego walania ścian, skrobania onych, pisania i rysowania po nich. Dla utrzymania czystości, powinni mężczyźni być co tydzień goleni, wyjąwszy takich którzyby ze zwyczajów religijnych, brody nosili.

Art: 27.

Palenie tytuniu, granie w karty, w kości i wszelkie inne gry, chociaż w chwilach wolnych od robot, lub podczas przechadzki, zupełnie są zakazane.—

Art: 28.

Żadna osoba nie może mieć przy sobie żadnych narzędzi ostrych, ani jakichbądź przedmiotów do szkodliwego użytku służyć mogących; co tylko takowego zatrzymany z sobą przyniesie; przy rewizyi odebranem i do składu Instytutowego złożonem będzie.—

Art. 29.

Niewolno jest wyglądać oknem ani tem bardziej rozmawiać z kimbądź przez okno, czy to w głos czy na migi pod karą poniżej wymienioną a stopniowaną według mniej więcej częstego powtarzania przewinienia.—

Art. 30.

Kary na przestępujących poprzedzające przepisy są następujące, które wymierzane być powinny niechybnie i niezwłocznie w przeznaczonem na to miejscu po popełnionem przestępstwie:

a. Napomnienie—

b.

b. areszt ścisły o chlebie i wodzie od dwudziestu czterech godzin do trzech dni —

c. Chłosta do szesnastu razów rózgami. —

Art. 31.

Za niedbałość w dopełnieniu obowiązków religijnych ukarana będzie osoba w Instytucie zatrzymana po bezskutecznem napomnieniu, ścisłym aresztem do dwudziestu czterech godzin. —

Art. 32.

Nieposłuszeństwo i zuchwałość przeciw Zwierzchnikom, tak w samym Instytucie, jakoteż za obrębem onego przy znajdowaniu się na robotach ściągają na winnego karę pięć razów za pierwszem dopuszczeniem się przewinienia, dziesięć razów za drugiem, a szesnaście razów i zamknięcie na dwadzieścia cztery godzin w ścisłym areszcie za trzeciem przekroczeniem, jeżeli stan zdrowia karę cielesną wypełniać na niej dozwoli, w przeciwnym razie stósownym aresztem ukaraną zostanie. —

Art. 33.

Lenistwo i niedbalstwo w robocie karane będą w razie nieskutkowania napomnienia, zamknięciem i odjęciem obiadu. —

Art. 34.

Kłótnie ze współ zatrzymanemi, hałasy i wszelkie przekroczenia artykułem dwudziestym piątym niniejszego urządzenia objęte,

jeżeli

jeżeli napomnienia nieskutkują, karane będą zamknięciem i aresztem ścisłym od jednego do dni trzech, lub stosowną karą cielesną.

Art: 35.

Nieochędostwo, psucie rozmyślne ubioru i rzeczy sobie oddanych, tudzież inne przestąpienia przepisów wewnętrznego porządku, karane będą zamknięciem w areszcie ścisłym z odjęciem obiadu. –

Art: 36.

Zbiegostwo z zakładu przed wyjściem czasu zatrzymania karane będzie aresztem od trzech do ośmiu dni lub stosowną karą cielesną. Nadto czas kary przed ucieczką w Instytucie przebyty nie będzie liczony. –

Art 37.

Kary pierwszego i drugiego stopnia wymierza nadzorca, zaś względem trzeciego odwołuje się pojmedynio do Rady Opiekuńczej, lecz wykonanie onych zawsze bezpośrednio z jego polecenia wypływa. –

Tytuł IV

O odzieży, żywności, opale i świetle.

a. Żywność

Art: 38.

Osoby w Instytucie umieszczone albo na sposób więzienny, lub zupą rumfordzką żywione być mogą, co od uznania miejscowej Rady Opiekuńczej zależeć będzie, wyjąwszy tej pierwszej wskazane

są

są Instrukcyą więzienną. Skład drugiej to jest zupy Rumfordzkiej będzie następujący.—

Zupy tej każda osoba otrzyma na raz jeden na dobę kwartę jedną, i chleba razowego funtów dwa.—

Dla oszczędności wiktuałów które wchodzą do składu takowej zupy, przyrządzaną ona być nie może na mniej, jak na dwadzieścia pięć osób, obliczając zaś potrzebne do niej ingrediencye na większą ilość np. dwieście dwadzieścia cztery osób, wydaje się wiktuały tylko na dwieście osób, i tak następnie, liczba więc dwadzieścia pięć stanowić będzie progressyę do obliczenia wiktuałów; podług niej wydawane będą też wiktuały do przyrządzania rozmiarkowanej zupy.—

Z każdym dniem w tygodniu odmiennie zupa Rumfordzka przyrządzaną będzie.—

Wydaje się dla dwudziestu pięciu osób:

W niedzielę.

Kaszy jęczmiennej Kwart trzy i pół.
Grochu okrągłego Kwarta jedna
Kartofli garniec jeden.
Marchwi, pasternaku lub brukwi Kwart dwie.—
Soli funt jeden.
Mięsa wołowego funt jeden łutów szesnaście.—
Łoju wołowego nerkowego łutów dwadzieścia cztery.—
Pietruszki łutów cztery.
Chleba pytlowego w grzankach funtów trzy.—
do tego wody garncy pięć i pół Kwarty.

W poniedziałek.

Kaszy jęczmiennej Kwarty dwie.
Grochu okrągłego Kwart dwie i pół.
Kartofli garniec jeden, Kwarta jedna.
Soli funt jeden.

Mięsa

Mięsa wołowego funt jeden łutów szesnaście.—
Słoniny łutów szesnaście.
Cebuli łutów ośm.
Pieprzu łut jeden
Chleba pytlowego w grzankach funtów trzy.—
Barszczu z otrąb pięć garncy i pół kwarty.—

We Wtorek.	Kaszy jęczmiennej kwart trzy i kwaterka.—
	Grochu okrągłego kwarta jedna i kwaterka.—
	Kartofli garniec jeden.
	Marchwi, pasternaku lub brukwi kwart dwie.—
	Soli funt jeden.
	Mięsa wołowego funt jeden łutów szesnaście.—
	Łoju wołowego nerkowego łutów dwadzieścia cztery.—
	Pietruszki łutów cztery.—
	Chleba pytlowego w grzankach funtów trzy.—
	do tego wody garncy pięć i pół kwarty
we Środę	Kaszy jęczmiennej kwart dwie.—
	Grochu okrągłego kwart trzy.
	Kartofli kwart dwie i pół.
	Kapusty kwaśnej garniec jeden i pół kwarty.—
	Soli funt jeden.—
	Mięsa wołowego funt jeden łutów szesnaście.—
	Słoniny łutów szesnaście.
	Pieprzu łut jeden
	Chleba pytlowego w grzankach funtów trzy.—
	do tego wody garncy cztery kwart trzy i pół.—
we Czwartek.	Kaszy jęczmiennej kwart trzy i pół
	Grochu okrągłego kwarta jedna.
	Kartofli garniec jeden.

Marchwi

Marchwi, pasternaku lub brukwi
kwart dwie.—
Soli funt jeden.
Mięsa wołowego funt jeden lu-
tów szesnaście.—
Łoju wołowego nerkowego lutów
dwadzieścia cztery.—
pietruszki lutów cztery.
Chleba pytlowego w grzankach
funtów trzy.—
do tego wody garncy pięć i pół kwar-
ty.—

w Piątek: Kaszy jęczmiennej kwart dwie.
Grochu okrągłego kwart dwie i pół.
Kartofli garnców jeden kwarta jedna.
Soli funt jeden.
Masła funt jeden lutów ośm.
Cebuli lutów ośm.
Pieprzu lut jeden.
Chleba pytlowego w grzankach
funtów trzy.
Barszczu z otrąb garncy pięć
i pół kwarty.—

w Sobotę: Kaszy jaglanej garnców jeden
i pół kwarty.—
Kartofli garnców jeden.
Marchwi, pasternaku lub brukwi
kwarta jedna.
Soli funt jeden.
Masła funt jeden lutów ośm.
Pietruszki lutów ośm.
Chleba pytlowego w grzankach
funtów trzy.—
do tego wody garncy pięć i pół
kwarty.—

W Adwent i wielki post w dni
środowe i piątkowe, w miejscu
masła śledzie do zupy Rumfordzkiej
dawane być mają, licząc piętna-
ście sztuk na sto osób, w Sobotę zaś
w miejsce masła stósowną ilością
oleju zupa kraszona będzie.—

Art: 39.

Art 39.

Żywność ta powinna być z wiktu
ałów czystych, zdrowych, dobrze zgo
wana, przyzwoicie osolona i okr
szona. W razie miejscowej potrze
legumin i jarzyny w artykule
poprzedzającym przepisane, mog
być zmienione, lecz tylko za
wyraźnem upoważnieniem
Rady Opiekuńczej, zawsze jednak
z zachowaniem przepisanej iloś
niemniej z zastrzeżeniem: że jede
gatunek żywności więcej jak dw
razy nie może być dawany.—

Art: 40.

Racye żywności rachowane być m
z wyłączeniem dnia w którym
osoba do Instytutu przybywa
dzień zaś wyjścia do żywności
wliczonym będzie. —

Art: 41.

Gotowanie potraw odbywać się ma
w Instytucie, do czego Nadzorca
z osób zatrzymanych zdolną Ku
charkę, tudzież potrzebną usługę
zapewnić powinien; prócz tego
ma się codziennie znajdować
w Kuchni na przemianę jedna
z osób zatrzymanych dyżurna
która będąc świadkiem wydawa
żywności, mogłaby w razie odb
wanych rewizyi potrzebne udzie
objaśnienia: czyli tyle i takiej u
dano żywności, ile na znajdują
cą się liczbę ludzi wydać należało.

Art: 42.

Naczynia Kuchenne, jak równie
do rozdawania pokarmów używa
ne, powinny być zawsze czysto

utrzymywa

utrzymywane jak oto: miedziane kotły w miarę potrzeby wybielane, a blaszane często szorowane, łyżki zaś drewniane po wymyciu w suchości składane. Do rozdawania porcji mają być pojedyncze miski.

b. O odzieży, obuwiu i pościeli

Art: 43.

Odzież skarbowa osób zatrzymanych do ciągłego użycia będzie oddzielna dla mężczyzn, a oddzielna dla kobiet. Dla mężczyzn składać się ma:
z wołoszki z sukna szarego
z spodni tegoż koloru na zimę i
z spodni drelichowych na lato.
z czapki z sukna szarego z rydelkiem
z chałstucha czarnego
z koszuli i
z butów
Dla kobiet składać się będzie:
z kaftana z sukna czarnego
z spódnicy na lato drelichowej, na zimę zaś z sukna szarego.
z czepka.
z chustki
z pończoch
z fartucha
z koszuli
z trzewików
Oprócz tego dostarczona będzie na każdą salę sypialną stósowna liczba ręczników, licząc jeden na sześć osób.—

Art: 44.

Pościel dla osób obojej płci zatrzymanych w Domu Przytułku i Pracy ma być następująca dla każdej osoby:

Hangemata

Hangemata lub siennik.
Podúszka drelichowa pod głowę słomą wypchana.—
Powłóczka płócienna, niemniéj deka wełniana do nakrywania.

Art. 45.

Użycie materyałów na powyżéj wyporegulowaną odzież, bieliznę i posłanie, przepisuje się w następującéj ilości:

1. Na wołowkę, spodnię i furażkę sukna szarego łokci trzy cali dwanaście, które trzymać powinno szerokości łokci dwa.—
2. Na halsztuk z napierśnikiem sukna czarnego cali trzy.—
3. Na podszewkę do podszycia powyższych przedmiotów płótna lnianego łokci dziewięć cali trzynaście.—
4. Na spodnie letnie drelichu łokci cztery i pół.—
5. Na kaftan dla kobiety sukna czarnego łokci dwa cali dziesięć.
6. Na spódnicę zimową sukna szarego łokci trzy cali ośmnaście.
7. Na spódnicę letnią drelichu łokci pięć cali dwanaście.—
8. Na czepek płótna cali ośmnaście
9. Na fartuch drelichu w paski łokci jeden cali dwanaście.—
10. Na dwie płóchustki szyjówki płócienka łokci jeden cali trzy.—
11. Na podszewkę do kaftana i spódnicy płótna łokci pięć cali sześć
12 Na koszulę męzką lub kobiecą płótna łokci pięć.—
13. Na ręcznik płótna łokci trzy.
14. Na siennik lub hangemat i poduszkę drelichu łokci ośm cali dwanaście.
15. Na powłoczkę płótna łokci dwa.

Art. 46

Art: 46.

Co do trwałości odzieży i pościeli, przyjmuje się zasada jak następuje:

Wołoszka, spodnie sukienne zimowe, furażerka, halstuk, spodnie drelichowe letnie, trwają rok jeden.—

Kaftan, czepek, chustka, fartuch i pończochy rok jeden.

Spódnica zimowa sukienna lat dwa.

Spódnica drelichowa lat dwa.

Trzewików par dwie rok jeden

Butów par dwie z podzelowaniem nowem rok jeden.—

Siennik lub kanzenata i poduszka lat dwa.—

Derka lat sztery.—

Powłoczka rok jeden.

Ręcznik rok jeden.

Koszul dwie rok jeden.—

Art: 47.

Do szycia obuwia, bielizny, odzieży i naprawy tychże artykułów używać należy osób w Domu Przytułku i Pracy zatrzymanych, jeżeliby do podobnego rodzaju robót znaleźli się usposobieni. Starać się przytem będzie Nadzorca, aby uszkodzona przez użycie odzież i bielizna, natychmiast była naprawioną tak, iżby zatrzymane w Instytucie osoby nigdy w podartej nie chodziły, do czego na reparacye ma być używana odzież za niezdatną do noszenia uznana. Na nici zaś i inne artykuły osobny fundusz w Etacie będzie zamieszczony.—

Art: 48.

Co do prania bielizny i odświeżania pościeli, stanowi się: że Koszule, chustki, czepki, ręczniki i powłoczki mają być odmieniane i prane co tydzień, sienniki zaś i poduszki prane, oraz—

świeżą

świeżą słomą napychane co cztery miesiące; licząc do jednego siennika słomy funtów pięćdziesiąt pięć, zaś do poduszki słomy funtów pięć.—
Przyjmuje się za zasadę: że do prania potrzebna jest następująca ilość mydła: najwięcej licząc:
Na Koszul sto, funtów dwa i trzy czwarte
Na chustek sto, funt jeden i pół.
Na ręczników sto, funt jeden i pół
Na czepków sto, funt jeden i pół.
Na spódnic letnich sto, funtów dwa i trzy czwarte.—
Inna bielizna i odzież niepotrzebuje mydła i ługiem zoloną być ma.—

c. o opale i świetle.

Art: 49.
Przy każdoczesnym Etacie wykazane będzie stósownie do potrzeby miejscowej, ile oprócz lokalów dla samych osób w Domu Przytułku i prawy opalanych ma być pieców, ile lamp olejnych i wiele świec więtych z wyrachowaniem za jaką summę tych artykułów kupić wypada.—

Art: 50.
Temperatura ciepła zwyczajnego dla osób zdrowych, przeznacza się na dwanaście stopni według Reomura

Art: 51.
1° Co do opału.
Na każdy piec w Instytucie zamieszkały przez zdrowych po sążni pięć rocznie, przez chorych po sążni dziewięć.—
Na każdy piec w mieszkaniach Officyalistów, Kancellaryi, salach roboczych i t.p. po sążni cztery rocznie

będzie

będzie wydawanem.—

Na Kuchnię liczy się jedna dwunasta część szczapy na osobę dziennie.—

Na pranie, Kąpiele i inne w Infirmeryach potrzeby liczy się jedna pięćdziesiąta część szczapy na osobę dziennie. Sążeń taki trzymać winien wysokości łokci trzy, szerokości jeden i pół, długości trzy. Zawierać zaś ma szczap siedmdziesiąt pięć półtora łokcia długich a dziewięć cali grubych.—

2° co do światła.

Dla Kancellaryi świec funtów pięćdziesiąt.
Do rewizyi i expedycyi funtów sześćdziesiąt.
Dla dyżurnego strażnika na całą noc roczne funtów ośmdziesiąt.
Na każdą lampę wewnątrz Instytutu w Infirmeryach, Korytarzach i salach roboczych oleju garncy dziesięć.
Bawełny funt jeden i szklannych lamp przez rok cały dziesięć,
Na opalanie lampy astralnej codziennie po godzin dwadzieścia cztery palącej się, gdzieby to światło miejsne, oleju preparowanego garncy sześćdziesiąt ośm.—
Na opalanie lampy astralnej, która w ciągu roku przez dwieście czterdzieści nocy paloną być powinna, oleju preparowanego po garncy dwadzieścia siedm, po czterdzieści ośm szkiełek i po dwieście czterdzieści knotów.—

Art: 52.

Opalanie pieców ma się zaczynać od połowy miesiąca Października trwać do połowy miesiąca Kwietnia; oświecanie zaś lamp będzie się zaczynać i trwać jak następuje:

w Styczniu od godziny piątej w wieczór do godziny siódmej z rana
" Lutym — " — szóstej — " — szóstej — " —
" Marcu — " — siódmej — " — piątej — " —

w Kwietniu od godziny ósmej wieczór do godziny czwartej z ran

" Maju — " — dziewiątej — " — trzeciej —

" Czerwcu — " — dziewiątej — " — trzeciej —

" Lipcu — " — dziewiątej — " — trzeciej —

" Sierpniu — " — ósmej — " — czwartej —

" Wrześniu — " — siódmej — " — piątej —

" Październiku — " — szóstej — " — szóstej —

" Listopadzie — " — piątej — " — siódmej —

" Grudniu — " — czwartej — " — ósmej —

W salach sypialnych światło dawanem być winno. —

Tytuł V.

O Służbie wewnętrznej Instytutowej

Art: 53.

Służba wewnętrzna Instytutowa
dzieli się na administracyjno-Ek
onomiczną, Duchowną i Lekarsk
do pierwszej należą: Nadzorca, Sekret
i pisarz, Strażnik starszy, sześciu
Strażników i Odźwierny, — druga
powierzona jest Kapelanowi Inst
tutu z wolnością wybrania sobie
jednego z Strażników do posług
Kościelnej; trzecia wykonywana
jest przez Lekarza i felczera Inst
tutowego. —

Art: 54.

Nadzorca zostaje pod bezpośredni
Zwierzchnictwem Rady Opiekuń
i wykonywa jej polecenia i decyz
protokularnie na sessyi wydan
pod odpowiedzialnością za każd
zaniedbanie lub opóźnienie po
conych sobie czynności; jest on
naczelnikiem Służby wewnętrzne
i gospodarzem Instytutu, ma b
pośredni dozór nad wszystkiemi

innemi

innemi osobami do tej służby należącemi i odpowiedzialnym jest za wszelkie uchybienia służbowe, tak z własnej jako i z podwładnych winy pochodzące. Niema on żadnego zwierzchnictwa nad Lekarzem i Kapelanem Instytutowym, lecz w razie niedopełnienia przez którego z nich właściwych im obowiązków donosi o tem Radzie Opiekuńczéj.

Art: 55.

Żaden z Officyalistów i sług Instytutowych nie może się oddalić poza mury Instytutu bez wyraźnego na to zezwolenia Nadzorcy, który niema prawa udzielać podobnego pozwolenia na dłużéj jak na dzień jeden to jest od siódmej z rana do dziewiątej wieczorem. Jeżeli się sam oddala z Instytutu co także nie na dłużéj jak na dzień jeden bez pozwolenia Rady Opiekuńczéj nastąpić może, w ówczas winien uprzedzić o tem Sekretarza i zalecić mu aby go w nadzorze zastąpił. — Nigdy z Instytutu razem Nadzorca i Sekretarz oddalać się nie powinni.

Art: 56.

Nie przepisuje się ani czasu ani kolei w jakich Nadzorca oddziały i lokale Instytutowe zwiedzać powinien lecz stanowi się: że wszelka nieczystość, wszelki nieporządek, wszelkie niedopełnienie przepisów, jako i przypadki ucieczki osób w Instytucie zatrzymanych na niego główną odpowiedzialność ściągają. —

Art: 57.

Będąc odpowiedzialnym za podwładnych sobie Strażników, ma Nadzorca prawo przedstawiania

Radzie

Radzie Opiekuńczej Kandydatów do
nominacyi na wakujące miejs
Strażników i do dymisyi tych z p
między nich, którzy obowiązków sw
nie dopełniają.—

Art: 58.

Nadzorca ani sam trzymać nie
będzie w dziedzińcu Instytutowym
ani żadnemu z podwładnych n
dozwoli, w tymże miejscu trzym
bydła, trzody chlewnej ani żadny
innych domowych zwierząt.—

Art: 59.

Nadzorca pilnie dozierać tego będz
aby codziennie dobra i zgodna z p
pisami żywność zatrzymanym
dostarczoną była, w razie uchybien
w tej mierze ze strony dostarczyciel
ma natychmiast zakupić na ko
jego inną żywność w miejsce zł
Instytutowi dostarczonej.—
Dla ścisłego kontrolowania ile rze
wiście każdego dnia dostarczono d
Konsumentów Instytutu porcyi
żywności i dla zapewnienia dob
i gatunku tejże, jeżeli takowa z
py Rumfordskiej składać się będz
ustanawiają się oddzielne przepisy
Lit: A. które tu pod Lit: A. są dołączone.
Za skrupulatne dopełnienie ony
odpowiedzialny jest Nadzorca.—

Art: 60.

Bez żadnego pobłażania ani up
jania więcej jednemu jak drugiemu
winien Nadzorca zawsze zachow
najściślejszą sprawiedliwość względe
wszystkich osób zatrzymanych, w
strzegać się wszelkich uniesień i
gwałtowności, nie używać nigdy
wyrazów obelżywych; w każdym
razie

razie wymierzania kary tak postę-
powáć, aby jawnem było, że on nie
własnej urazy, lecz przekroczenia
przepisów poszukuje.—

Art: 61.

Sekretarz Instytutowy będący odpowie-
dzialnym Nadzorcy, dopełniać będzie
polecenia jego tyczące się służby Insty-
tutowej. Prócz czynności biurowych
pomocnym być winien Sekretarz
Nadzorcy w prowadzeniu zewnętrzne-
go dozoru nad zatrzymanemi, jest
on z urzędu zastępcą w każdym
razie nieobecności Nadzorcy i odpo-
wiada za wszelkie wypadki i uchy-
bienia służbowe w czasie tego za-
stępstwa wydarzone.—

Art. 62.

Pisarz jest pomocnikiem Sekretarza.
Do niego należy trzymanie Dziennika
podawczego, przepisywanie mundów
i wykonanie wszelkich czynności,
które mu przez Nadzorcę w niebytno-
ści jego przez Sekretarza poruczone
zostaną.— Nadto obowiązkiem jego
będzie być obecnym przy wydawaniu
ze Spiżarni wiktuałów do gotowania
i zapisywania na tablicy w Kuchni
więzniej wydanej codziennie ilości
wiktuałów z oznaczeniem liczby
głów, na które też wiktuały wy-
dane zostały.—

Art. 63.

Strażnik starszy jest gospodarzem i bliższym
dozorcą porządku dziennego w Instytucie,
do niego należy:

a. Utrzymanie pod swoim kluczem
ruchomego składu ubiorów, w którym
znajdować się będzie odzież, bielizna
i obuwie w ilości odpowiadającej liczbie
obecnych

obecnych osób przytrzymanych ze wz
dem na potrzeby przemiany ~~do Któ~~
do którego składu przez Nadzorc
wydawane mieć sobie będzie Effekt
do dokompletowania ubytków, lu
dla nowo przybytych osób potrzeb
za całość tego składu, równie jak z
całość Effektów do depozytu składa
nych przez osoby do Instytutu o
stanie oddawanych, Strażnik staw
jest odpowiedzialnym. —

b. Dozór nad Kuchnią i oddawaniem
do niej wiktuałami do gotowani
gotowaniem onychże i rozdawani
porcyi dla każdego.

c. Dozór nad piekarnią (: w razie i
mającą w Instytucie :) i dystrybucy
chleba. —

d. Dozór nad pralnią i praniem bi
lizny. —

e. Przestrzeganie spokojności, porządku
i czystości w tej części gmachu Inst
tutowego, która nie zostaje pod bezpo
średnim dozorem oddzielnych Straż
ków, tudzież na dziedzińcu głównym
i w podwórzu gospodarskiem. —

f. Pilnowanie całości i dobrego utrzyma
wszelkich sprzętów, naczyń i utensy
Instytutowych, prócz tego winien
czuwać wraz z innemi Officyali
stami nad bezpieczeństwem i po
rządkiem całego zakładu. —

Art: 64.

Strażnik każdy jest bezpośrednim str
bezpieczeństwa, porządku i czystoś
Instytutu; głównym jego obowią
zkiem jest czuwać nad postępowa
niem osób zatrzymanych i strażn
jego poruczonych, aby zapobiedz wc
śnie wszelkim ich zamiarom
bezpieczeństwu przeciwnym, nie
puścić przekroczeń przepisów i za

so

rów względem nich wydanych.
W tym celu powinien każdy Strażnik ciągle dozorować osoby właściwego sobie oddziału, napominać tych którzy nie zachowują przepisów, donosić Nadzorcy o dostrzeżonych zamiarach występnych, i o każdej osobie, któraby niechciała zważać na jego napomnienia i wbrew przepisom postępowała. —
W razie porwania się osadzonego włóczęgi na Strażnika, jest on mocen odeprzeć siłą napaść gwałtowną. —

Art: 65.

Strażnik wysłany z ludźmi do dozorowania ich podczas robót poza obrębem Instytutu, niepowinien im dozwalać żebrać, ani wstępować do szynkowni lub sklepików, ani kłócić się lub bić między sobą i jest odpowiedzialnym tak za ucieczkę, jako i za złe sprawowanie się ludzi pod jego dozór oddanych. —

Art: 66.

Wszyscy Strażnicy odbywać będą kolejno dyżur ogólny Instytutu w nocy, w czasie którego niewolno mu na chwilę oddalać się z Instytutu ani udawać się na spoczynek do swego mieszkania, lecz powinnością jego będzie przechodzić się po korytarzach i podwórzach, mając przy sobie klucze głównych drzwi Kommunikacyjnych i bram gospodarskiego podwórza. —

Art: 67.

Zakazuje się jak najmocniej każdemu Strażnikowi czynić wysługi osobom zatrzymanym, wewnątrz niemi przepisami niewskazane, wypełniać ich zlecenia względem innych zatrzymanych

lub

lub trzeciej osoby dane, przyjmowa
od nich datki, czynić im pożycz
lub w jakiekolwiek ugody o ku
pno i sprzedaż z nimi wchodzi
i dostarczać im czegobądź poza
obrębem Instytutu.-
Przekroczenie zakazów w niniejszym
Artykule zawartych pociąga za pie
rwszym razem potrącenie ósmej częś
miesięcznej płacy, za drugim razem
odjęcie połowy od całkowitej płacy
a za trzecim razem oddalenie ze
służby. - Kwoty za karę od płacy
uchybiających strażników potrąco
używane być mają na wynagrod
nie lepiej sprawujących się Straż
ków, a to w końcu roku stósowni
do decyzji Rady Opiekuńczej.

Art: 68.

W razie ważniejszych przewinień
Rada na przedstawienie Nadzorcy
umocną jest oddalić bezzwłocznie
uchybiającego w Służbie Strażnik
i zamianować innego w jego miej

Art: 69.

Dopiero wymienione kary w podob
ie stopniowaniu wymierzane bę
na Strażnika:

a, Któryby się oddalił z Instytutu bez
pozwolenia Nadzorcy.

b. Któryby się upił w czasie pełnienia
swoich obowiązków.

c, Któryby dopuścił się nierządu z Ko
tami zatrudnionemi w Instytucie

d, Któryby domagał się od osób wyna
mujących z Instytutu robotnikó
wynagrodzenia za dozorowanie ty
robotników.-

e, Którzyby dozwolił dozorowanym
przez siebie robotnikom domaga
nie się jakiegokolwiek bądź wyna
grodzenia

grodzenia do tychże wynajmujących.

Art. 70.

Odźwierny pilnuje głównego wchodu do Instytutu to jest: drzwi wchodowych przy których mieszka, dziedzińca i drzwi prowadzących z niego na podwórze gospodarskie.–

Każdy wchodzący do Instytutu za jakimbądź interesem, winien udać się do Kancellaryi, a odźwierny prócz osób do służby i zwierzchności Instytutowej należących, ludzi ich domowników i familii nikogo do Instytutu wpuścić niepowinien, bez zezwolenia Nadzorcy.–

Żaden zatrzymany bez wiadomości i wyraźnego polecenia Nadzorcy niemoże z Instytutu wychodzić i nie powinien być wypuszczany, wyjąwszy osób które ze strażą idą; o ruchu tym winien odźwierny przy raporcie wieczornym donieść Nadzorcy: ile osób w ciągu dnia wyszło do szpitala lub na robotę, ile na noc powróciło, a gdyby wszystkie niewróciły, winien zameldować o kogo pozostały.–

Pilnować odźwierny powinien, aby osoby zatrzymane wychodzące z Instytutu niewynosiły z sobą jakichbądź rzeczy.–

Przestrzegać będzie aby przy drzwiach Kurytarza obok jego pomieszkania osoby nigdy nieschodziły się z sobą i rozmawiały z osobami obcemi. Powinien się zawsze zachowywać trzeźwo i pilnować bacznie, aby nikt niedonosił zatrzymanym żadnych trunków, pokarmów i innych rzeczy. Dostrzegłszy przestąpienie tego zakazu przez kogobądź, donieść to powinien na-

natychmiast

tychmiast Nadzorcy.–
odźwierny ulega przepisom i o
powiedzialności w poprzednich
artykułach wymienionym.–

Art: 71.

Dla ułatwienia dozoru nad wypeł
nianiem przepisów ustanowio
będzie przez Nadzorcę jeden z zatrzy
manych w każdéj sali sypialni
mężczyzn, a dozorczyni w każde
sali sypialnej kobiet, który będą
przestrzegać porządku i spokojnoś
w własnéj sobie sali; obowiązki
tychże starszemi zwanych, jest:
czuwać nad tem, aby zatrzymani
zachowywali się stósownie do ob
wiązków na nich przez niniejsz
urządzenie włożonych i donieść
Nadzorcy lub Strażnikowi o każdém
przekroczeniu lub uchybieniu wy
zatrzymanego. Łżyć, krzywdzić, lu
karać jakimbądź sposobem współ
zatrzymanych starszy nie jest mo
i owszem sam ukarany zostanie
za wszelką samowolność w téj mier
Za wszelkie uchybienie o którym
by nie doniósł, będzie starszy tak
ukarany, jakby sam był jego
sprawcą.–

Art: 72.

Starsi do dozoru sal ustanowieni
wybierani być mają z pomiędzy
najlepiéj sprawujących się zatrzy
manych. Ich powoływanie
i odwoływanie zależy od Nadzorcy

Art: 73.

Żadna osoba do służby niższéj
Instytutowéj należąca, a mieszka
nie w obrębach Instytutu mają
nie może przyjmować do tegoż
mieszkania

mieszkania żadnej osoby obcej, i z krewnych lub domowników swoich, tych tylko razem z sobą mieścić może, na których Nadzorca dał pozwolenie.—

Art. 74.

Porządek dzienny wewnątrz Instytutu jest następujący:
Za danym znakiem wszyscy wstawać mają w lecie o godzinie czwartej a w zimie o szóstej z rana, zaś spać idą latem i zimą jak się ciemno robi.—
Z rana po wstaniu przeznacza się pół godziny na umywanie w zaprowadzonych umywalniach, ubranie się, posłanie łóżek i wyniesienie kolejno naczyń nocnych, po czem za danym znakiem uklękną w oznaczonem sobie miejscu i zmówią modlitwę poranną; następnie udadzą się wszyscy koleją za wezwaniem Strażnika właściwego oddziału do wyznaczonych im robót.
Po wyjściu z sal sypialnych mają być lufciki w oknach otwierane dla przewietrzania onych. Latem pozostaną otwarte przez dzień cały, zimową przez godzinę. Na łóżkach gdzie są używane sienniki, ma być w tychże odświeżana słoma co cztery miesiące.—
Od chwili rozpoczęcia roboty niewolno rozmawiać ani odstępować żadnej roboty a to ciągle aż do godziny dziewiątej, po której dozwolony jest kwadrans czasu odpoczynku, przez który wolno jest rozmawiać i oddalać się jeżeli tego zachodzi potrzeba.—
Za danym znakiem w dzwonek wracają wszyscy do roboty przy której pozostają bez przerwy do godziny dwunastej, w którym to czasie mają wszyscy klęczący odmówić pacierze

przed

przed i po jedzeniu obiadu w miejscu
na to przeznaczonem. —
Od pierwszej do drugiej używają przechadzki
ci którzy pracowali przy wewnętrznych
robotach. —
po trzygodzinnej ciągłej pracy mają
pół godziny odpoczynku i następnie
zajmują się podobnie jak wyżej
robotą do samego wieczora; po czem
zadanym znakiem w dzwonek
udadzą się do sal sypialnych, ścielą
łóżka, odmawiają klęczący pacierz
i idą spać. —

Art. 75.

W dnie świąteczne pozostaną więźniowie
w salach sypialnych aż do chwili
udania się na nabożeństwo, które
słuchać będą w Kaplicy Instytutu
po skończeniu onegoż nastąpi prze-
chadzka, poczem zjedzą obiad tym
porządkiem jak wyżej, zaś po obiedzie
w godzinę za przybyciem Kapelana
udadzą się do Kaplicy celem słucha-
nia nauk religijnych i moralnych

Służba Lekarska.

Art. 76.

Lekarz Instytutowy obowiązany jest
bywać codziennie w Instytucie w go-
dzinach przedpołudniowych. —
Pierwszą czynnością jego w Instytucie
jest odbycie wizyty sal, w których cho-
rzy się znajdują i przepisanie środków
kuracyjnych lekko słabym mogącym
pozostać w Zakładzie i wykwalifiko-
wanie do szpitali chorych ciężkiej
i większej kuracji potrzebujących.
Po skończonej wizycie chorych z dnia
zeszłego pozostałych, każe sobie Lekarz
przedstawić tych, którzy się o pomoc
lekarską zgłaszają i po rozpoznaniu

ich

ich stanu zdrowia zapisze w dzienni-
ku chorych przez siebie w Kancellarji
Instytutowej utrzymywanym, nazwiska
tych, którzy do ich liczby przybyli
z wyróżnieniem takich co do szpitali
odesłani być mają. Następnie winien
sprawdzić rewizyą nowo przybyłych
osób przez felczera odbytą, i dostrzegać
aby wszelkie wątpliwe przypadki
względem zarazy jaką mogą być do-
tknięte, do decyzyi swojej miał sobie
przedstawiane, a to pod odpowiedzialnością
za pozostawienie w Instytucie osoby
zaraźliwą chorobą dotkniętej. —

Art. 77.

W każdym przypadku niebezpiecznej
choroby, winien jest lekarz Instytutowy
drugą wizytę odbyć w Instytucie
w godzinach popołudniowych.
Obowiązkiem jest także jego przybyć
do Instytutu na każde wezwanie
nadzorcy w przypadkach nagłego
ratunku wymagających. —

Art: 78.

Do pomocy lekarza dodanym jest
Felczer Instytutowy, którego obowią-
zkiem jest wykonać wszelkie pole-
cenia Lekarza, dopilnować tego
aby chorzy zażywali lekarstwa
im przepisane; powinien on przy-
najmniej dwa razy na dzień by-
wać w salach słabych, do niego
należy czuwać nad utrzymaniem
czystego powietrza, porządku i czy-
stości w tych salach. —

Art: 79.

Lekarstwa dla mniej słabych osób
zapisane, dostarczane będą przez Apte-
karza z którym Rada Kontrakt
o wzięcie ich dostawę zawrze. —
Po skończonym każdym Kwartale,
powinien

powinien Aptekarz na ręce Nadzorcy
podać likwidacyą dostarczonych le
karstw, popartą receptami Lekarza
Instytutowego i tak przez niego ja
przez Nadzorcę poświadczoną, która t
likwidacya najpierw Radzie Opieku
czej, następnie Urzędowi Lekarskiem
Miasta Warszawy dla sprawdzeni
a na końcu dla udzielenia na wy
płatę należytości assygnacyi co kw
tał regularnie podawaną być ma

Służba Boża

Art. 80.

Kapelan Instytutowy obowiązany
jest w Kaplicy Instytutowej odpra
Nabożeństwo w niedzielę i dni Świą
teczne, udzielać nauki religijne, s
chać wszystkich spowiedzi i w pot
bie udzielać Śᵗᵉ Sakrament Komu
cyn. —

W godzinach po obiednich w dni
świąteczne, powinien Kapelan da
wać nauki religijne i moralne
osobom zatrzymanym, zmierzają
do wzbudzenia w nich skruchy i u
fności w Bogu i skłaniające je do porzą
dnego i prawowitego życia. —

Kapelan obierze jednego ze Strażnikó
lub z osób zatrzymanych do odm
wiania w głos porannych i wie
czornych modlitw i da mu sto
sowną w tej mierze Instrukcyą, d
zierając tego, aby to odmawianie m
dlitw odbywało się regularnie i z
leżytem poszanowaniem. —

Tytuł VI.

Tytuł VI

O rachunkowości Instytutu.

Art. 81.

Ponieważ jest oddzielna Instrukcya Kassowa z należącemi do niej wzorami rachunkowemi pod datą 19 września / 1. października 1836. r. № 1703. przez Radę Opiekuńczą Domu Przytułku i Pracy ułożona, a w dniu 14/26 Kwietnia 1837. r. № 11766/45182 przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzona, a Ustawa Szpitalna pod dniem 18 Lutego / 2 marca 1842. r. Najwyżej zatwierdzona również ma być zastósowaną do rachunkowości Domu Przytułku i Pracy o ile takowa użyć się da; przeto dla zadosyć uczynienia Ukazowi zatwierdzającemu wspomnioną Ustawę, stanowi się, iż w przypadku czego Ustawa Szpitalna nie obejmuje, należy stósować się do dawnych przepisów, z nowych zaś wzorów objętych Ustawą Szpitalną, użytemi być mają:

1º Wzór Numerem 5. oznaczony
2º — d° — 6. — d° —
3º — d° — 20. — d° —
4º — d° — 21. — d° —
5º — d° — 22. — d° —
6º — d° — 23. — d° —
7º — d° — 24. — d° —
8º — d° — 28. — d° —
9º — d° — 31. — d° —
10º — d° — 33. — d° —
11º — d° — 34. — d° —
12º — d° — 36. — d° —
13º — d° — 40. — d° —
14º — d° — 42. — d° —
15º — d° — 45. — d° —
16º — d° — 47. — d° —

Tytuł VII.

Tytuł VI.

O władzy zwierzchniej Instytutowej.

Art. 82.

Dom przytułku i pracy zostaje pod
zwierzchnim Rządem Rady Opieku-
czej przez Rząd mianowanej i bezp
średnio od Rady Głównej Opiekuńczej
Instytutów Dobroczynnych zależąc

Art. 83.

Wszystkie czynności Rady Opiekuńcz
odbywają się kollegialnie na posiedzeni
tygodniowych lub przez pojedynczych
Członków z mocy protokularnej decyz
do jakiej czynności delegowanych. Trzec
Członków stanowi komplet prawny

Art. 84.

Główną czynnością Rady Opiekuńczej
jest czuwać nad ścisłem wykonywa-
niem przepisów niniejszego Urządz
nia, prostować uchybienia dostrzeżo
lub donosić o nich właściwej władzy
celem zaradzenia onymże. W tym cel
ustanowi rada między członkami sw
mi kolej tygodniową bliższego dozor
nad Instytutem.—
Członek Rady przez tydzień swojej
kolei, zwiedzać będzie Instytut
i o tych rewizyach na sessyi nast
pnej zdawać sprawę wraz z do-
strzeżeniami przez siebie uczynio-
nemi. Mniejsze zboczenia od przep
sów, sam jest mocen prostować.—

Art. 85.

Obowiązkiem jest Rady zajmować s
osobami zatrzymanemi lub z Instyt
tutu

tutu uwolnionem o tyle, o ile to potrzebować będzie jej pośrednictwa u Władz, lub w stosunkach prywatnych. Przyjmować będzie zażalenia z ich strony za pośrednictwem rewidujących Członków do siebie zanoszone i postępować w tej mierze stosownie do uznania słuszności zażalenia i do przepisów ogólnych.

Art: 86.

Wszelkie czynności tyczące się kontroli rachunkowości i zarządu funduszów Instytutowych należą do Rady Opiekuńczej, która wyznaczy Członka do sprawowania kontroli nieciągłej stanu kasowości, regestrów, likwidacyi i dowodów; polecić mu oraz dopilnowanie, aby interesentów wypłaty nie były zatrzymane.–
Nadto obowiązkiem jego będzie prostować lub przedstawiać Radzie Opiekuńczej uchybienia pochodzące z niedbalstwa lub z chęci zysku pokrzywdzenia zatrzymanych w jakichkolwiek Etatem objętych przedmiotach. Członek ten sprawdzone przez siebie likwidacye miesięczne i raport stosowny z odbytej czynności tejże Radzie Opiekuńczej na posiedzeniu przedstawi.–

Art: 87.

Na dostawę rozmaitych potrzeb dla Instytutu (: prócz drzewa które z Magazynu Rządowego ma być nabywane :) na czyszczenie kloak, na reparacye budowli Instytutowych, gdzie wydatki przenosić będą Rub. sreb. czterdzieści pięć, również na wydzierżawienie ogrodu Instytutowego, Rada Opiekuńcza

ogłaszać

ogłaszać będzie licytacye, które przez deklaracye zapieczętowane lub głośne, stósownie do potrzeby odbywać się będą. —
Zawierane kontrakty z przedsiębiercami najkorzystniejsze warunki podającemi, mocną jest Rada Opiekuńcza wedle §. 8. ustępu 6° Ustawy dla zakładów dobroczynnych pod dniem $\frac{18 \text{ Lutego}}{2 \text{ marca}}$ 1842. r. Najwyżej zatwierdzonej ostatecznie zatwierdzać i spory w ciągu trwania kontraktu wynikłe mogące lub uchybienie warunkom kontraktu sama załatwiać, mając wzgląd na postanowienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Reskryptem jej z d. $\frac{24 \text{ Listopada}}{6 \text{ Grudnia}}$ 1841. r. № $\frac{10{,}428}{45{,}618}$. objawione co do cedowania kontraktów i co do przelewania praw kontraktującemu służących na drugą osobę, co między przedsiębiercami miewa miejsce. —

Art. 88.

Rewidowanie kassy Instytutowej i obliczenie znajdujących się w niej funduszów ma być co miesiąc dopełnianem. Obowiązkiem zatem Rady będzie wyznaczać z grona swego dwóch członków, którzy po sprawdzeniu dowodów przychodu i rozchodu z księgami kassowemi, ustanowią remanent miesięczny, obliczą fundusze w gotowiźnie i w depozytach znalezione, przy zdaniu niezwłocznego raportu Radzie o zgodności lub niezgodności wynikłej funduszów z księgami kassowemi. Oraz raportu tego Rada zamieści w protokule swych posiedzeń i

i w razie dostrzeżenia defektu Kasowego natychmiast doniesie o tem Radzie Głównej. — Poleci nadto utrzymującemu Kasę przedstawianie sobie raportów miesięcznych o stanie funduszów. —

Art. 89.

Rada Opiekuńcza mianuje i oddala Sekretarza, Pisarza, Strażników i Odźwiernego, udziela urlopy dla Nadzorcy, Sekretarza i całej Służby Instytutowej lecz nie dłużej jak na dni ośm. — Na czas większej rozciągłości przedstawia podania żądających wydalenia się wraz z swoją opinią do Rady Głównej Opiekuńczej Instytutów dobroczynnych. —

Art. 90.

W sześć tygodni po upływie każdego roku Rada Opiekuńcza zdaje raport roczny Radzie Głównej Opiekuńczej Instytutów dobroczynnych w którym wykaże: ile pozostało osób z poprzedniego roku w Zakładzie, ile przysłano, w ciągu upłynionego roku włóczęgów i Żebraków obojej płci do domu Przytułku i Pracy, jaki nastąpił obrót zatrzymanych w rzeczonym domu osób, ile z nich odpowiedziało celowi, dla którego Dom Przytułku i Pracy utworzonym został, to jest: ile z nich było wziętych na służbę lub w terminie w samym Zakładzie, ile zostało odesłanych do Biura Kontroli służących dla poszukiwania miejsca i zapewnienia sobie sposobu dalszego utrzymania; ile uwolniono za poręczeniem Obywateli

Obywateli, w których wyrażonem być ma zapewnienie, iż uwolniona osoba żebraniną trudnić się nie będzie; — ile nadto było wziętych przez krewnych, Rodziców lub Opiekunów, którzy im zapewnili przytułek, — ile wysłano na transport do miejsc urodzenia z zakazem powrotu do tutejszego miasta.

Następnie wykaże jaka kwota wpłynęła do Kassy z zarobku osób za obręb Instytutu na roboty wysełanych, a ile zarobili ci, którzy na miejscu w Instytucie w ciągu roku pracowali. —

W dalszym ciągu przedstawi obliczenie, ile kosztowało dzienne utrzymanie jednej osoby w Instytucie, jaka była oszczędność w wydatkach w porównaniu z poprzednim rokiem, dalej wyrazi, jakie uskuteczniono reparacye w budowlach i jakie pozostają do wykonania. —

W końcu dołączy wykaz przychodu i rozchodu funduszów Instytutowych z obliczeniem remanentu, jaki na rok następny zostaje do przeniesienia, z wyjaśnieniem pod którymi pozycyami mniej, a pod którymi więcej nad określenia etatowe wydatkowano. —

Nadto, przy zdawaniu powyższych raportów rocznych Rada Opiekuńcza zastosuje się do rozporządzeń Rady Głównej Opiekuńczej reskryptami Jej z dnia 9/21 Lipca № 7989/24,486, 15/27 Października № 8920/41,589 i 25 Listopada/7 Grudnia 1842 r. № 8964/47,445 objawionych. —

Art: 91.

Gdyby Rada Opiekuńcza w ciągu

dalszego

dalszego doświadczenia, uznała potrzebę zmienienia niektórych artykułów niniejszem urządzeniem objętych, w takim razie obowiązkiem Jej będzie przedstawić Radzie Głównej swoje wnioski z przygotowaniem zmianami do zatwierdzenia. — w Warszawie d: 19/31. Października 1843 r.

Prezydujący. – /: podpisano:/ Rakoszewski

Członkowie — " — L. A. Dmuszewski
" — Hempel
" — Korecki
" — Brandys

Annex
Lit: A.

Rada Opiekuńcza

Domu przytułku i pracy

Względem wydawania żywności i przyrządzania Zupy Rumfordzkiej następujące stanowi przepisy.

§. 1.

W Kontroli ludności codziennej służącej za zasadę do płacenia dostarczycielom należytości za dostarczoną ilość zupy Rumfordzkiej i chleba, odtąd nie będą liczeni do żywności pierwszego dnia przybywający do Instytutu; kreski więc zwyczajne w rubrykach nadmienionej Kontroli przy nazwisku każdego zatrzymanego kładzione, oznaczające ile dni był żywiony w Instytucie, z dniem drugim dopiero mają być wpisywane i zamieszczane w rubrykach codziennie, aż do daty uwolnienia z Instytutu zatrzymanego, w miejsce zaś kresek w dniu pierwszym opuszczanych, zapisywane być mają kółka, które będą oznaczać, iż zakontrolowana osoba nie odebrała żywności. —

§. 2.

§. 2.

Wysełanym do Instytutów Rządowych na posługi a niewracającym na noc dla odebrania porcyi, odtąd prócz kółek nie będą kładzione w Kontroli bieżącej w rubrykach kreski dające prawo do likwidowania należności za żywność, w rubryce zaś wypisu w rzeczonej Kontroli ma być zanotowanem w którym dniu robotnicy posłani zostali i w którym dniu wrócili z posługi. —

Gdyby kto z prywatnych osób biorąc na najem ludzi z domu przytułku i pracy płacił zwyczajne wynagrodzenie trzymając tychże u siebie przez noc, zobowiązał się dawać im żywność, dla takich podobnież kreski w rubrykach Kontroli bieżącej oznaczające, iż mają prawo do porcyi Instytutowych, nie będą wpisywane przez czas ich nieobecności, lecz tylko zwyczajne kółka. —

§. 3.

Członek Rady sprawdzający miesięczne likwidacye wydatków Instytutowych, będzie się starał przekonać przy rewizyi kosztów za żywność liczonych, czy rozporządzeniom powyżej zastrzeżonym dzieje się zadość. —

§. 4.

Będzie w Kuchni zawieszona tablica drewniana, na której wypisane będą u góry ilość obecnych ludzi w Instytucie i mających prawo do odebrania zwyczajnej porcyi żywności. — Poniżej zaś będą wyrażone wszystkie ingredyencye do zupy Rumfordzkiej wchodzące. Codziennie na tej tablicy wypisywać się ma przy wydawaniu do Kuchni liczba

ludzi

ludzi mających odebrać żywność, a na-
stępnie ilość wydanych wiktuałów.
Ponieważ niesposobnem jest wynie-
nanie (i odważanie) szczegółów do zupy Rumfordzkiej
wchodzących, wtedy, kiedy mniej jest jak
dwadzieścia pięć osób, to jest: kiedy przy-
rządza się zupa na dwieście dwadzieścia
cztery głów, na ten czas prócz wody wy-
dają się do gotowania wiktuały tylko
na równe dwieście głów. — Kiedy zaś jest
dwieście czterdzieści dziewięć Konsumentów,
na dwieście dwadzieścia pięć wydawane
są szczegóły do gotowania, a gdy dwieście
siedmdziesiąt cztery, tylko na dwieście
pięćdziesiąt liczone i dostarczone są do
Kuchni też wiktuały, i tak następnie
w progresji dwadzieścia pięciu osób; prze-
to na tablicy taka tylko ilość wiktuałów
ma być podawaną, jaka rzeczywiście
ze spiżarnie zostaje wydawaną, to jest:
kiedy znajduje się dwieście dwadzieścia
cztery Konsumentów, wydają się wiktua-
ły na dwieście — jaka więc ilość do goto-
wania na tę ostatnią liczbę głów
została wydaną, taka ma być na
tablicy wypisaną. —

§. 5.

Ludzie na roboty zewnętrzne z Insty-
tutu wysłani, na nowo wracający przed
wyjściem otrzymać mają całodzienną
porcyę chleba. Jeżeli nie wracają na obiad,
zachowaną być ma przynależna im
porcya zupy na Kolacyę. —

§. 6.

Obligowani są Członkowie Rady Opie-
kuńczej wyjąwszy Doktora, Kapelana
i Pomocnika Przodzędka, aby każdy
z nich z kolei odbywał prócz zwykłych
posiedzeń, tygodniową służbę miejscową
w Instytucie. Obowiązkiem służbę ma-
jącego Członka będzie:

a.

a. przynajmniej raz w ciągu tygodnia nie wymieniając dnia znajdować się przy wydawaniu ze śpiżarni Instytutowej wiktuałów do gotowania, dla przekonania się w jakim gatunku i w jakiej ilości też wiktuały przez dostarczającego zostały wydane.—

b. Na przypadek dostrzeżenia iż dostarczone wiktuały nie są w należytym gatunku i przepisowej ilości wydane, zda o tem raport Radzie Opiekuńczej.

c. Zapisaną na wzwyż wzmiankowanej tablicy ilość ludzi, sprawdzi najprzód z Kontrolą ludności co do ilości głów, następnie przekona się, czy wyrachowane i wydane wiktuały w takiej ilości i gatunku są dostarczone, jak przepisy w tej mierze przez Radę Opiekuńczą ustanowione mieć chcą. Spostrzeżenia jakie miał sposobność uczynić, przedstawi na sessji Radzie Opiekuńczej, przy zdaniu ustnego raportu z odbytej czynności, jeżeli piśmiennego nie będzie widział potrzeby składania.—

d. Przekona się czy chleb dostarczony dla Konsumentów jest dobrze wypieczony, czy jest z czystej i nie stęchłej mąki i czy trzyma należną wagę.

e. Obowiązkiem dyżur mającego Członka będzie także przynajmniej raz w tydzień odwiedzenia w południe Kuchni Instytutowej w czasie dystrybucyi, dla przekonania się czy zupa Rumfordzka w należytej ilości każdemu z zatrudnionych w Instytucie jest dostarczona i czy jest smaczna i dobrze zgotowana; zapyta nadto w Refektarzu jedzących czy każdy swoję porcyę chleba odebrał.—

§. 7.

Wychodzącym z Instytutu po wysiedzeniu

siedzeniu naznaczonego czasu, należna żywność w dniu uwolnienia ich ma być dostarczona, nie prędzej więc jak w czasie po obiedniu powinni być wypuszczani. —

w Warszawie Dnia $\frac{19}{31}$ Października 1843 r.

Prezydujący (podpisano) Rakowiecki

Członkowie — Hempel
— L. A. Dmuszewski
— Korecki
— Brandyszo.

Zgodno z Oryginałem. —

Sobolewski —

Sekretarz d. p. s. p.